

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Šiaulių universitetas

***EKONOMIKA IR DARNUS VERSLAS* STUDIJŲ
PROGRAMOS
VERTINIMO IŠVADOS**

Grupės vadovas: doc. dr. Aušrytė Rastėnienė

Grupės nariai: prof. dr. Daiva Dumėiuviėnė

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Ekonomika ir darnus verslas
Studijų sritis	Socialiniai mokslai
Studijų kryptis (šaka)	Ekonomika (L100)
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	nuolatinė (3,5 m.)
Studijų programos apimtis kreditais	210
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Ekonomikos bakalauras

TURINYS

I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	4
2.1. Programos tikslai ir numnatomai studijų rezultatai.....	4
2.2. Programos sandara.....	5
2.3. Personalias	7
2.4. Materialieji ištekliai.....	8
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas	9
2.6. Programos vadyba	11
III. REKOMENDACIJOS	13
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS.....	14

I. IŽANGA

Jungtinė Šiaulių universiteto Socialinių mokslų fakulteto ir Vroclavo universiteto Teisės, administravimo ir ekonomikos fakulteto pirmosios pakopos studijų programa „Ekonomika ir darnus verslas“ (toliau-Programa) yra pirmoji jungtinė studijų programa fakultete.

Baigę šią programą ir įgiję universitetinį ekonomikos bakalauro kvalifikacinį laipsnį, absolventai galės dirbti regione, šalies bei tarptautinėse įmonėse, kuriančiose socialinę, aplinkosauginę bei ekonominę vertę, investicijų valdymo įmonėse, finansų institucijose, tarptautinėse korporacijose, konsultuoti įmones, valstybės valdymo institucijas, kurioms svarbi aplinkos apsaugos, ekonominio bei socialinio vystymosi interesų dermė rengiant vystymosi strategijas. Programos absolventai galės tęsti studijas ekonomikos ar kitos studijų krypties magistrantūroje.

Programa atitinka Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymo „Dėl jungtinių studijų programų bendrųjų reikalavimų patvirtinimo“ (2009 m. gruodžio 31 d. Nr. ISAK-2833) nuostatas. Programa bus vykdoma dviejų aukštųjų mokyklų (reikalavimas - „ne mažiau dviejų“), ji sudarys studentams galimybes įgyti daugiau žinių ir gebėjimų nei gali suteikti vienos institucijos vykdoma studijų programa. Jungtinė studijų programa su užsienio aukštąja mokykla kuriama ir vykdoma siekiant suteikti galimybę skirtingų šalių studentams kartu studijuoti skirtingoje kultūrinėje ir akademinėje terpėje. Jungtinė studijų programa skatins studentų ir dėstytojų mobilumą, sudarys sąlygas studentams perimti skirtingų šalių ir aukštųjų mokyklų studijų patirtį.

Jungtinės studijų programos studento studijos kiekvienoje iš jungtinių kvalifikacinių laipsnių teikiančių aukštųjų mokyklų partnerių sudaro ne mažiau kaip 20 studijų kreditų, studijų rezultatų vertinimo sistemos yra suderintos tarp mokyklų partnerių, baigiamųjų darbų vertinimo komisijoje numatoma, kad bus abiejų jungtinių kvalifikacinių laipsnių teikiančių aukštųjų mokyklų partnerių atstovų.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Programos poreikis yra pagrįstas ES ir partnerių šalių plėtros strateginiais dokumentais (10 p. apraše), atliktais darbdavių, socialinių partnerių ir kitų institucijų nuomonių tyrimų rezultatais. Deja, pastarieji yra kiek seni, dauguma jų 2007 m. - 2009 m. Nepaisant to, specialistų, išmanančių darnaus verslo ypatumus, trūkumas yra gerai argumentuotas, o pati Programa yra pirmoji tiek Lietuvoje, tiek Lenkijoje ir jos išskirtinumas gerai apibrėžtas apraše. Programa patraukli ir savo internacionalumu, savo trukme (3,5 metų studijų trukmė nuolatine studijų forma turėtų būti patraukli būsimiems Programos studentams) ir tuo išsiskiria iš kitų Lietuvoje vykdomų bakalauro studijų programų.

Susitikimo su socialiniais partneriais metu buvo akcentuota, kad specialistų, išmanančių darnų verslą reikia. Ypatingai buvo akcentuotas laisvai angliškai kalbančių ir galinčių dirbti su užsienio partneriais specialistų stygius. Socialiniai partneriai pažymėjo, kad šios programos absolventai bus patrauklūs savo tarptautinio verslo pažinimu, nes jie turės praleisti užsienio mokykloje metus studijuodami ekonomiką.

Programos tikslas – parengti aukštos kvalifikacijos ekonomikos specialistus, turinčius fundamentaliųjų ekonomikos žinių ir išmanančius darnaus verslo principus, gebančius praktiškai taikyti žinias, susijusias su darnaus verslo organizavimu, ekonomine analize ir planavimu, rizikos valdymu bei efektyvios veiklos užtikrinimu - yra aiškiai apibrėžtas.

Studijų programos tikslai suformuluoti remiantis bendraisiais ir Studijų sričių bei kryptių, pagal kurias vyksta studijos Lietuvos aukštosiose mokyklose, dokumentų reikalavimais bei aukštąsias studijas Lenkijoje reglamentuojančiais dokumentais.

Tikslą detalizuojantys daliniai tikslai bei Programos rezultatai yra susiję su keliamu tikslu, dera tarpusavyje bei atitinka ekonomikos studijų krypties pirmos pakopos universitetinių studijų suteikiamą kvalifikacinį laipsnį – ekonomikos bakalaurą.

Programos rezultatai atitinka bakalauro kvalifikacinį laipsnį suteikiančioms universitetinių studijų programoms keliamus reikalavimus: studentas įgyja kompetencijų, reikalingų I pakopos bakalauro kvalifikaciniam laipsniui (Dublino aprašai, 2004), kuris atitinka VI kvalifikacijų lygmenį (VI A polygmenį) pagal Kvalifikacijų sąrangos (2010) lygmenis. Programoje plėtojamų bendrųjų kompetencijų struktūra dera su ES Tuning projekto siūloma bendrųjų kompetencijų struktūra.

Studijų rezultatai atitinka Bergeno komunikato (2005) nuostatas, akcentuojančias kompetencijomis grindžiamų studijų programų diegimą, įsidarbinamumo gebėjimų ugdymą, orientaciją į studijų rezultatus, lanksčius aukštojo mokslo įgijimo būdus ir dėmesį socialiniams aspektams. Jie atliepia Londono komunikato (2007) orientaciją į aukštojo mokslo svarbą mokymuisi visą gyvenimą, partnerystės plėtojimo būtinumą didinant įsidarbinimo galimybes. Studijų tikslai ir rezultatai suderinti su Liuveno komunikato (2009) nuostatomis. Studijų rezultatai atitinka strategijoje „Europa 2020“ keliamą prioritetą: pažangų (žiniomis ir inovacijomis pagrįstą), tvarų (tausiai išteklius naudojančią, ekologiškesnę ir konkurencingesnę), integracinį (didelio užimtumo ūkio, kuriame užtikrinta socialinė ir teritorinė sanglauda) augimą. Studijų rezultatai atitinka Šalies pažangos strategiją „Lietuva 2030“, dera ir su Ilgalaike mokslo ir studijų ateities vizija „Moksloji Lietuva 2030“.

Tačiau studijų programos apraše pateikti tikslai ir rezultatai galėtų labiau atspindėti jungtinių studijų programų suteikiamas galimybes įgyti daugiau žinių ir gebėjimų studijuojant internacionalinėje aplinkoje: nepriklausomai nuo to, ar studentas dalyvauja mobilumo veikloje, ar jį veikia internacionalizavimo aplinka savame universitete. Ypatingai tai vertėtų akcentuoti perkeliamuose gebėjimuose ir, tuo pačiu, studijų programos rezultatuose.

Pateikiant studijų tikslų, rezultatų ir dalykų derėjimo informaciją siūlytume išlaikyti anksčiau esamą tikslų eiliškumą (3 ir 4 tikslai sukeisti vietomis), bei ištaisyti tekste pasitaikančius netikslumus, pvz. 5 p. „A2: žinos ekonomikos teorijos ir praktikos raidą bei suvoks jų sąveiką su kitais mokslais“ (kas yra ekonomikos praktika?).

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Stiprybės

„Ekonomika ir darnus verslas“ studijų programa yra pirmoji tokia programa Lietuvoje, patraukli trumpesne savo studijų trukme. Be to, tai yra jungtinė programa, leidžianti įgyti tarptautinės patirties studijų metu.

Silpnybės

Programos tiksluose ir rezultatuose mažai akcentuojama tarptautiškumo nauda, kurią, vykdant jungtinę studijų programą, gautų abiejų institucijų studentai, dėstytojai, administratoriai, įgydami naujų ne tik profesinių, bet ir socialinių, kultūrinių žinių ir kompetencijų.

2.2. Programos sandara

Studijų programos apimtis ir struktūra tenkina visus universitetinių pirmosios pakopos studijų programos reikalavimus:

– bendriesiems universitetiniams dalykams numatyti 26 kreditai (universitetinių pirmosios pakopos studijų programos reikalavimuose numatoma, kad šiai dalykų grupei turi būti skirta ne mažiau, kaip 18 kreditų);

- studijų krypties dalykams Programoje numatyti 169 kreditai (universitetinių pirmosios pakopos studijų programos reikalavimuose numatoma, kad šiai dalykų grupei turi būti skirta ne mažiau, kaip 165 kreditai);
- jungtinių studijų programų bendrieji reikalavimai numato, jog studijų programos apimtis, vykdoma akademinio mobilumo pagrindu, turi sudaryti ne mažiau, nei 20, Programoje ji sudaro 84.
- reikalavimuose, susijusiuose su bendraisiais universitetinių studijų dalykais, praktika ir studento laisvai pasirenkamais dalykais, nurodyta, kad jie turi sudaryti ne daugiau, kaip 60 kreditų. Apraše nurodyta kreditų suma sudaro 65. Pokalbio su Programos rengėjais metu buvo išaiškinta, kad tai techninė klaida, o universitetinių dalykų kreditų skaičius yra mažesnis ir bendra suma neviršija 60.

Programą sudaro: bendrieji universitetinių studijų dalykai (Lietuvių kalbos alternatyvų (Specialybės lietuvių kalbos arba Lietuvių kalbos ir civilizacijos, atvykusiems studijuoti į Šiaulių universitetą), Specialybės anglų kalbos 1, Specialybės anglų kalbos 2, Matematikos ekonomikoje, Informacijos valdymo, Aplinkos filosofijos bei Specialybės lenkų kalbos (studijuojant Vroclavo universitete)), studijų krypties dalykai (Vadyba, Statistikos pagrindai, Mikroekonomika 1, Mikroekonomika 2, Darnaus verslo koncepcijos ir sistemos, Žmoniškųjų išteklių ekonomika, Verslo apskaita, Verslo finansai, Holistinis marketingas, Verslo teisė, Makroekonomika 1, Makroekonomika 2, Europos verslas, Regioninė politika ir struktūriniai fondai, Verslo statistika, Aplinkos ekonomika, Ekonometrija, Tarptautinė ekonomika, Įmonės finansų valdymas, Įmonės socialinė atsakomybė, Projektų valdymas, Darnus vartojimas ir gamyba, Natūralūs ištekliai ir darnus vystymasis, Verslo aplinkos modeliavimas, Bakalauro baigiamasis darbas) ir jų tarpe pasirenkamieji studijų krypties dalykai (III semestris: Įmonės ekonomika, Centrinės Europos ekonominės transformacijos, Verslo etika; IV semestris: Moderniosios augimo teorijos, Socialinių tyrimų metodologija, Vadybos ekonomika; V semestris: Ekonominės minties istorijos, Tarptautinės darnaus vystymosi politikos, Globalios aplinkos problemos, Informacinės technologijos ekonomikoje, Visuotinės kokybės vadyba, Viešųjų ryšių verslas; VI semestris: Verslo rizika, Darbo ekonomika, Europos Sąjungos bendroji rinka, Darnaus vystymosi vertinimas, Gyvavimo ciklo analizė, Žalioji ekonomika ir plėtros politika, Lyderystė).

Kiekvieną semestrą studentai turi ne daugiau 7 dalykų, o tai atitinka bendrųjų reikalavimų nuostatas.

Siekiant studijų programos tikslų ir numatytų rezultatų, studijų procese numatyta studentų Praktika (15 ECTS kreditų) ir Programa baigiama bakalauro baigiamojo darbo viešu gynimu. Bakalauro baigiamasis darbas rengiamas paskutiniame studijų semestris. Ekspertės mano, kad būtų prasmingiau jį pradėti rašyti anksčiau. Praktika, kai baigiamasis darbas rašomas kelis semestrus, pasitvirtino daugelyje aukštųjų mokyklų. Tai leidžia studentui išeiti į praktiką žinant, kokius rodiklius jam reikia analizuoti, į ką daugiau atkreipti dėmesį, kokia teorija, metodika remtis tiriant pasirinktą problemą, nes ankstesniuose semestruose jau pasirinkęs darbo temą jis būna išstudijavęs mokslinę literatūrą, susijusią su jo pasirinkta nagrinėti problema, ją susisteminęs. Tokiu būdu galima geriau užtikrinti studijų nuoseklumą bei studento motyvaciją. Juo labiau, kad dabartinė programos sandara leidžia padidinti dalykų skaičių semestruose. Programos rengėjai šiai eksperčių rekomendacijai pritarė kaip ir pasiūlymui sukeisti Programos dalykus - Tarptautinę ekonomiką įvesti anksčiau nei dalykus Europos verslas ar Regioninė politika ir struktūriniai fondai - vietomis.

Apibendrinant galima teigti, kad programos sandara atitinka teisės aktų reikalavimus, dalykų turinys atitinka studijų kryptį ir pakopą, naujausius mokslo pasiekimus; mokymo ir vertinimo metodai leidžia pasiekti numatomus studijų rezultatus. Sveikintinas yra universiteto siekis įvesti naujus įdomius dalykus, tokius kaip: Holistinis marketingas, Aplinkos ekonomika, Darnus vartojimas ir gamyba, Natūralūs ištekliai ir darnus vystymasis, Centrinės Europos ekonominės transformacijos, Tarptautinės darnaus vystymosi politikos, Darnaus vystymosi

vertinimas, Žalioji ekonomika ir plėtros politika, kurie suteikia programai išskirtinumo ir patrauklumo, atspindi jos modernumą.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Stiprybės

Programa išsiskiria savo modernumu, naujais, įdomiais, šiuolaikiškais dalykais bei tarptautiškumu mokymosi procese.

Silpnybės

Programa yra intensyvi, moderni ir tai yra nemažas iššūkis ir dėstytojams, ir studentams, siekiant numatytų Programos tikslų. Studijavimas ir dėstymas anglų kalba Programos vykdymo pradžioje gali kelti grėsmę jos vykdymo ir laukiamų studijų rezultatų kokybei.

2. 3. Personalas

Programos numatytų dėstytojų kvalifikacijos struktūra atitinka Lietuvos ir Lenkijos teisės aktų, reglamentuojančių studijas, reikalavimus. Studijų programos dalykų dėstytojai yra aktyvūs mokslininkai, užsiima taikomąja mokslo veikla, publikuoja mokslinius straipsnius šalies ir užsienio mokslo leidiniuose, skaito pranešimus nacionalinėse ir tarptautinėse konferencijose. Dėstytojai aktyvūs keldami savo kvalifikaciją, dalyvaudami moksliniuose projektuose.

Programoje dirbs 42 nuolatiniai universitetų dėstytojai (29 nuolatiniai Šiaulių universiteto dėstytojai ir 13 nuolatinis Vroclavo universiteto dėstytojų), iš kurių 35 turi daktaro laipsnį, o tai sudaro daugiau nei 83 proc. dėstančių dėstytojų (reikalavimas, kad 50 proc. bakalauro studijų programos dalykų dėstytojų, turintys mokslinį laipsnį).

Dėstytojų amžiaus struktūra yra tinkama Programos tęstinumui užtikrinti (Šiaulių universiteto dėstytojų struktūroje daugiau nei 80 proc. dėstytojų yra jaunesni nei 50 m. amžiaus), dauguma programoje dirbsiančių Šiaulių ir Vroclavo universiteto dėstytojų turi darbo su užsienio studentais patirties (yra dalyvavę ERASMUS programoje, skaitę paskaitas užsienio universitetuose).

Ekspertės pastebėjo, kad apraše nenurodyta, ar formuojant Programos personalą keliami reikalavimai užsienio kalbų, kuriomis bus dėstoma, mokėjimui. Personalas, dirbantis ketinamoje vykdyti studijų programoje, turėtų turėti tarptautinės dėstymo patirties, jau nekalbant apie užsienio kalbų mokėjimą. Pokalbio su administracija ir dėstytojais metu buvo akcentuojama, kad dėstytojai galėjo ir gali mokytis anglų kalbos, stažuotis pagal dėstytojų kvalifikacijos kėlimo programą, kuri yra skirta pasirengti naujos programos vykdymui. Dėstytojai pabrėžė, kad tos pačios programos studentams, priešingai nei Erasmus studentams, dėstyti gali būti net lengviau, nes jie bus išklause tuos pačius dalykus ir turės dirbti pagal vienodą programą. Šiek tiek nerimo dėstytojams kelia nacionaliniai kultūriniai skirtumai, nors jie yra gerokai mažesni nei Erasmus studentų grupėse.

Apibendrinant personalo pasirengimą vykdyti šią Programą, galima teigti, kad personalas tenkina jam keliamus reikalavimus: Šiaulių ir Vroclavo universitetų dėstytojų mokslinių tyrimų kryptys ir mokslinės publikacijos yra susijusios su studijų programos dalykais.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Stiprybės

Programos dėstytojai yra gana jauni studijų tęstinumui užtikrinti. Dalyvauja abiejų mokyklų dėstytojai, o tai dėstymo procesą daro įdomesniu studentui ir tuo pačiu sukuriama pozityvi konkurencija tarp dėstytojų iš vienos pusės, o iš kitos pusės, sukuriamos geros sąlygos bendriems moksliniams tyrimams bei kvalifikacijos kėlimui.

Silpnybės

Kai kuriems dėstytojams labai intensyviai reikės rengtis Programos įgyvendinimui.

2.4. Materialieji ištekliai

„Ekonomikos ir darnaus verslo“ studijų programa bus realizuojama Šiaulių universiteto Socialinių mokslų fakultete ir Vroclavo universiteto Teisės, administravimo ir ekonomikos fakultete. Socialinių mokslų fakultete įrengta nuolat veikianti internetinė skaitykla, visi kompiuteriai turi greitai prieigą internetui, yra teikiamos bei administruojamos įvairios interneto paslaugos, tarp jų studentų visuotinis WWW elektroninis paštas (<https://stud.su.lt>), duomenų apsaugos sistema (DAS), Šiaulių universiteto bibliotekos elektroninis katalogas pasiekiamas iš visų fakulteto darbo vietų, o per LITNET tinklą – ir iš Lietuvos bei viso pasaulio. Taip pat fakultete veikia bevielio interneto (Wi-Fi) zona. Visi kompiuteriai turi licencijuotą programinę įrangą Microsoft Office Windows. Bibliotekos darbo laikas patenkina dėstytojų ir studentų poreikius.

Socialinių mokslų fakultete yra 21 skaitmeninis vaizdo projektorius, iš kurių 19 įrengti stacionariai auditorijose. Fakultetas turi garso vizualinę įrangą: 6 televizorius, vaizdo grotuvą, 2 skaitmenines filmavimo kameras ir 2 fotoaparatus. Fakultete veikia 7 dauginimo aparatai. Pagal projektą „I pakopos tarptautinės jungtinės studijų programos Ekonomika ir darnus verslas parengimas ir įgyvendinimas (JUSPA)“ Šiaulių universiteto Socialinių mokslų fakultete bus papildomai įrengta jungtinės studijų programos realizavimui reikalinga darbo ir studijų erdvė: 70 kv. metrų auditorijoje bus paruoštos projektiniam/probleminiam mokymui (si) reikalingos grupinio darbo erdvės, kurioms bus įsigyti 4 stacionarūs ir 4 nešiojami kompiuteriai su reikiama operacine sistema ir kompiuterinėmis programomis, 2 magnetinės lentos su ratukais; 2 projektoriai; 2 diktofonai; 3 paketai kompiuterinės programos „Verslo imitaciniai modeliai: mikro-, makro- ir tarptautinės ekonomikos lygmenys“. Taip pat bus įsigyta ir sumontuota speciali vaizdo konferencijų transliavimo įranga.

Vroclavo universiteto Teisės, administravimo ir ekonomikos fakultetas turi pakankamai išteklių studijų Programos įgyvendinimui. Vroclavo universiteto Teisės, administravimo ir ekonomikos fakultete yra 35 auditorijos su multimedijos įranga. Be to fakultete yra 4 kompiuterių laboratorijos. Fakulteto studentams skirtas kompiuterių tinklas jungia 46 kompiuterius. Visi fakultete pajungti kompiuteriai turi greitai prieigą internetui. Taip pat fakulteto patalpose veikia bevielis internetas (Wi-Fi).

Jungtinės studijų programos studentų praktiką numatoma organizuoti kartu Programos socialiniais partneriais.

Programai vykdyti turimi metodiniai ištekliai yra pakankami, studentai turi galimybę naudotis Šiaulių universiteto prenumeruojama prieiga prie visateksčių el. knygų duomenų bazės eBook Collection (EBSCOhost) (12 438 el. knygos), mokslinės informacijos duomenų bazių: Lietuvos periodinės spaudos bibliografinės straipsnių bazės 1994-2002 m. archyvas, Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas, LITLEX, „Verslo žinių“, AIP, Blackwell SYNERGY, Cambridge Journals Online, EBSCO, Emerald Fulltext, InfoTrac Colledge Edition, Literature Resource Center, Oxford Journals Online, Oxford Reference Online: Premium Collection, ProQuest, ProQuest Digital Dissertations, SAGE, Springer LINK, Zentralblatt MATH. Vroclavo universiteto Teisės, administravimo ir ekonomikos fakultetas turi laisvos prieigos duomenų bazes EUR-Lex, prieiga <http://eur-lex.europa.eu/pl/index.htm>, žurnalų duomenų bazes <http://czasopisma.prawo.uni.wroc.pl/>, Virtuelle Fachbibliothek Recht (Staatsbibliothek zu Berlin), <http://www.vifa-recht.de/>, Europos komisijos duomenų bazes (CLAS), http://ec.europa.eu/libraries/doc/index_en.htm. Tik fakultete prieinamos duomenų bazės: lenkų kalba (Lex, Baza Prawnicza Lex, LexPolonica Maxima, <http://lexpolonica.prawo.uni.wroc.pl/>, Legalis, <http://www.legalis.pl/>, IBUK.pl, http://korpo.ibuk.pl/katalog_uczelni.php, INFOR LEX, EMIS, POLSKA BIBLIOGRAFIA

PRAWNICZA) užsienio kalbomis: HeinOnline, <http://heinonline.org>, OECD šaltiniai, <http://www.oecd-ilibrary.org>, ABI, <http://search.proquest.com>, www.westlaw.com.

Projekto „I pakopos tarptautinės jungtinės studijų programos Ekonomika ir darnus verslas parengimas ir įgyvendinimas (JUSPA)“ lėšomis bus įsigyta 200 vnt. skirtingų pavadinimų metodinės literatūros ekonomikos teorijos, darnaus vystymosi, žalios ekonomikos ir pan. srityse anglų kalba.

Ekspertės siūlytų peržiūrėti Programos aprašo tekstą 21 p., kad nesikartotų informacija apie biblioteką, kuri šiuo metu pateikta gana painiai; suvienodinti informacijos apie materialius išteklius pateikimą universitetuose; pateikti konkrečią informaciją apie turimas kompiuterines programas, kad galima būtų nustatyti jų šiuolaikiškumą.

Apibendrinant galima teigti, kad materialioji studijų bazė abiejose aukštosiose mokyklose gerai papildo viena kitą ir yra pakankama studijų programos tikslams pasiekti.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Stiprybės

Pagal projektą JUSPA universitetas atnaujinama materialinė bazė, kuri skirta šios Programos įgyvendinimui. Mokymo procese naudojamos imitacinės programos.

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Priėmimo į studijas reikalavimai atitinka Lietuvos ir Lenkijos dokumentus, reglamentuojančius priėmimą į aukštąsias mokyklas. Visa informacija yra viešai pasiekama Šiaulių ir Vroclavo universiteto tinklalapiuose.

Jungtinių studijų programų bendrieji reikalavimai, punktas 7. „jungtinėje studijų programoje su užsienio aukštąja (-osiomis) mokykla (-omis) turi būti nustatomi stojantiejiems papildomi reikalavimai, užtikrinantys, kad jungtinio kvalifikacinio laipsnio siekiantis asmuo būtų pasirengęs studijuoti kalbomis, kuriomis numatoma vykdyti studijas“ numato, kad turi būti nustatyti papildomi reikalavimai, stojantiems į jungtinių studijų programas. Apraše nepateikiama informacija, ar tokie reikalavimai nustatyti, remiantis Programos apraše pateikta informacija apie priėmimą, susidaro įspūdis, kad tokių reikalavimų nėra. Pokalbio su Šiaulių universiteto Socialinių mokslų fakulteto administracija metu buvo paaiškinta, kad stojantieji turės turėti B anglų kalbos lygį arba ne mažiau 7 bal. vidurinės mokyklos vertinimą.

Kadangi Programos apraše nėra nurodyta, kokia parama numatoma studentams tinkamai pasirengti studijuoti užsienio kalba, tai pokalbio su administracija metu buvo paaiškinta, kad studentams bus sudaromos galimybės papildomai pasirinkti kalbos kursus.

Programą pirmuosius keturis vykdymo semestrus finansuos Europos socialinis fondas, todėl 20 studentų (tarp jų nemažiau kaip 20 proc. iš užsienio valstybių) pirmuosius keturis semestrus nuo studijų programos vykdymo pradžios norminė studijų kaina bus dengiama fondo lėšomis. Norminė studijų kaina bus kompensuojama tik pažangiems studentams. Likusių trijų semestrų studijų kainą dings pats studentas. Fondas padengs 20 studentų kelionės Vroclavas – Šiauliai – Vroclavas ir bendrabučio nuomos Vroclave išlaidas studijų Lenkijoje metu (III ir IV studijų semestrai.). Įstojusiųjų į šią studijų programą pasibaigus projektui, norminė studijų kaina nebus kompensuojama.

Apraše lieka neaišku, kiek studentų žadama priimti į šią programą. Susitikimo su Šiaulių universiteto Socialinių mokslų fakulteto administracija metu buvo patikslinta, kad mažiausias studentų skaičius bus po 20 studentų kiekvienoje aukštojoje mokykloje.

Studijų proceso organizavimas yra aptartas ir suderintas abiejų aukštųjų mokyklų, išsprendžiant visas proceso suderinamumo, vertinimo problemas. Aiškiai nurodytas studentų konsultavimo laikas, periodiškumas, studijų rezultatų vertinimo sistemos (Vroclavo universitete naudojama penkiabalė sistema); iš esmės suderintas mokymosi proceso laikas (Vroclavo

universitete akademiniai metai prasideda spalio 1 d.); konkrečiai pateiktas studijų proceso organizavimas, suderintos egzaminų perlaikymo sistemos.

Studijos pirmuosius studijų metus (I ir II semestrus) vyks Šiaulių universitete ir atitinkamai Vroclavo universitete, antrus studijų metus (III ir IV semestrus) visi studentai, tiek Šiaulių universiteto, tiek ir Vroclavo universiteto studijuos Vroclavo universitete, trečius studijų metus (V ir VI semestrus) – visi studentai, tiek Šiaulių universiteto, tiek ir Vroclavo universiteto, studijuos Šiaulių universitete. VII semestrą Vroclavo universiteto studentai studijuos Vroclavo universitete, Šiaulių universiteto studentai – Šiaulių universitete. Studijų programoje numatyta, kad du studijų dalykus (12 kreditų) Vroclavo universiteto dėstytojai dėstys Šiaulių universitete (II semestru) ir dar du studijų dalykus (12 kreditų) Vroclavo universiteto dėstytojai dėstys mišriu būdu (V-VI semestruose). Atitinkamai I ir II semestrus Šiaulių universiteto dėstytojai vyks į Vroclavo universitetą dėstyti keturis studijų dalykus (24 kreditus).

Numatytos jungtinės studijų programos kontaktinio dėstytojo darbo su studentu apimtis tenkina abiejose aukštosiose mokyklose galiojančius norminius dokumentus.

Studijų tvarkaraštis Šiaulių universitete sudaromas ir skelbiamas ne vėliau kaip likus 2 savaitėms iki semestro pradžios, Vroclavo universitete – ne vėliau kaip likus 3 darbo dienoms iki semestro pradžios. Jungtinės studijų programos tvarkaraštis bendru sutarimu skelbiamas virtualioje programos erdvėje likus 2 savaitėms iki semestro pradžios.

Šiaulių universiteto studijų nuostatuose, taip pat Vroclavo universitete studijų procesą reglamentuojančioje Rektoriaus Direktyvoje dėl studijų nuostatų įgyvendinimo numatyta, jog studentai iki egzaminų sesijos pradžios turi būti atsiskaitę visus tarpinius atsiskaitymus. Jei studentas nėra atsiskaitęs, jam neleidžiama laikyti egzaminų.

Studijų Šiaulių universitete metu bus laikomasi Šiaulių universiteto akademinų skolų likvidavimo, atsiskaitymų atidėjimo, egzaminų perlaikymo geresniam pažymiui tvarkos, studijuojant Vroclavo universitete bus laikomasi Vroclavo universiteto studijų nuostatuose numatytos tvarkos. Studentai apie šiuos skirtumus bus informuoti.

Studentai praktiką galės atlikti abiejose šalyse arba ir kitoje pasirinktoje šalyje.

Apraše pateikta bakalauro baigiamojo darbo (toliau BBD) rengimo ir gynimo tvarka atitinka ją reglamentuojančius dokumentus, yra aiški ir tinkama Programos rezultatams pasiekti. BBD temą studentai rinksis VI semestro pradžioje. Temos bus peržiūrėtos ir paskelbtos studentams virtualioje MOODLE aplinkoje. Studentų pasirinktos temos ir vadovai bus tvirtinami Ekonomikos katedros / Ekonomikos mokslų instituto posėdžiuose. Posėdžiuose bus tvirtinami ir BBD rengimo etapai. BBD bus rengiamas anglų kalba. BBD santrauka bus pateikiama anglų kalba, taip pat lietuvių ir lenkų kalbomis, jei šios kalbos studentams yra gimtosios.

Baigiamųjų darbų vertinimo kvalifikacinė komisija (5 nariai) bus sudaroma iš kompetentingų atitinkamos studijų krypties arba srities specialistų. Vienas kvalifikacinės komisijos narių bus Vroclavo universiteto dėstytojas, komisijos darbe gali dalyvauti ir socialinių partnerių atstovas. Kai darbas bus ginamas Vroclavo universitete, vienas kvalifikacinės komisijos narys bus Šiaulių universiteto dėstytojas.

Programos apraše nepateikta, prieš kiek dienų studentai galės susipažinti su BBD darbo recenzija. Administracija paaiškino, kad Šiaulių universitete su recenzento pastabomis studentas galės susipažinti prieš tris dienas iki gynimo.

Parama studentui teikiama keliomis kryptimis: tai informavimas apie studijų procesą, studentų supažindinimas su universiteto infrastruktūra, adaptacijos proceso spartinimas, socialinė parama. Už paramą studentams atsakingi: studentų atstovybė, kuratoriai, karjeros centro konsultantai, Programos vadovai pagal savo atsakomybės ribas.

Stojančiuosius ir studentus dominanti informacija bus pateikiama: Šiaulių universiteto tinklapyje „Finansinė parama“, Vroclavo universiteto tinklapyje „Parama studentams“, bendroje jungtinės studijų programos virtualioje aplinkoje.

Šiaulių universitete stipendijos bus skiriamos laikantis Šiaulių universiteto pirmosios ir antrosios studijų pakopų studentų stipendijų skyrimo nuostatų.

Vroclavo universiteto studentai turi teisę į materialinę pagalbą, t. y, jie gali gauti socialinę stipendiją. Specialias stipendijas gali gauti neįgalieji, geriausiems studentams yra skiriama Rektoriaus stipendija, Švietimo ir mokslo ministro stipendija už pasiekimus moksle ir sporte. Studentai gali būti atleisti nuo mokesčio už studijas ir studijų dalykų kartojimą. Šie sprendimai priimami vadovaujantis specialiu Vroclavo universiteto Senato 23. 06. 2010 nutarimu Nr. 48/2010.

Visiems akademinio mobilumo pagrindu atvykusiems studentams ir dėstytojams bus suteikiama vieta Šiaulių universiteto ir Vroclavo universiteto bendrabučiuose. Fondas padengs 20-ties Šiaulių universiteto studentų bendrabučio nuomos išlaidas (III ir IV studijų semestrai). Studentams pageidaujant, pateikus tai pagrindžiantį prašymą, bus sudaroma individuali studijų sistema ir planas, esant svarioms priežastims - galimybė laikyti išankstinę sesiją.

Apibendrinant galima teigti, kad numatomi studijų metodai, studentų pasiekimų vertinimo sistema yra tinkami studijų rezultatams pasiekti. Priėmimo į studijas reikalavimai turėtų būti patikslinti, kad atitiktų jungtinių studijų programų reikalavimus.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Stiprybės

Studijų eiga gerai apgalvoja, procedūros patvirtintos.

Silpnybės

Pagal projektą studijų programai numatomas finansavimas 20 studentų. Po metų stojantieji šis finansavimas nebus taikomas. Programos įgyvendinimui reikalingas papildomas finansavimas gali tapti kliūtimi studentams pritraukti.

Programos aprašą reikėtų papildyti informacija apie papildomus reikalavimus stojantiejiems, užtikrinančius, kad jungtinio kvalifikacinio laipsnio siekiantis asmuo būtų pasirengęs studijuoti kalbomis, kuriomis numatoma vykdyti studijas. Taip pat būtų naudinga nurodyti, kiek studentų planuojama priimti į jungtinę programą, ne tik minimalų skaičių.

Programos apraše reikėtų nurodyti, kokia numatoma parama studentams tinkamai pasirengti studijuoti užsienio kalba.

2.6. Programos vadyba

Programos valdymo struktūra, atsakomybės pasidalinimo ribos ir suderinamumas pateikiamos lentelėje.

Studijų programos kokybės užtikrinimo sistema

Studijų kokybės objektas	Atsakingi asmenys/padaliniai	Laikas	Stebėsenos metodas	Sprendimai

Studijų programos tikslai, turinys	JSP vadovai, Katedra, Institutas, Ugdymo kokybės ir Švietimo kokybės vertinimo komisija	Pasibaigus mokslo metams, realizavus studijų programą	Katedros, Instituto, Kokybės užtikrinimo komisijos posėdis	Katedra, Institutas, Kokybės užtikrinimo komisija
Studijų kokybė	SP KSG, JSP vadovai, Ugdymo kokybės ir Ugdymo kokybės vertinimo komisija	Pasibaigus semestrai, realizavus studijų programą	Studentų apklausa/Focus grupė	Katedra, Institutas, Kokybės užtikrinimo komisija,
Studijų rezultatai	Fakultetų prodekanai	Pasibaigus semestrai	Studijų rezultatų analizė	Katedra, Institutas, fakultetų administracija
Parama studijuojantiems	Fakultetų prodekanai	Nuolat	Studentų poreikių stebėseną ir analizę	Fakultetų administracija, Valdymo komitetas
Studijų aplinka	Programos vadovas, SP KSG,	Nuolat	Studentų apklausa/Focus grupė	Fakultetų administracija Valdymo komitetas
Absolventų integracija į darbo rinką	ŠU ir Vroclavo universitete karjeros centrai	Kasmet	Alumni renginiai, apklausa, darbdavių apklausa	SP vadovai, fakultetų administracija
Dėstytojų dalykinė ir didaktinė kompetencija	SP vadovai, Katedra, Institutas	Pasibaigus semestrai	Studentų apklausa raštu, dėstytojų mokslinės veiklos ataskaitos	Katedra, Institutas Kokybės užtikrinimo komisija

Ryšys tarp atsakingų už studijų kokybę institutų yra nustatytas remiantis jų funkcijomis ir aptarta koordinavimo sistema, kuri atspindi visų interesų grupių dalyvavimo sistemą: studentų, dėstytojų ir socialinių partnerių.

Programos koordinatoriumi yra Šiaulių universitetas. Programos valdymas yra gerai apgalvotas ir gali būti efektyvus.

Apraše pasigendama kelių dalykų. Pirma, nelabai aišku, kas sudaro Valdymo komitetą. Apraše rašoma: „... steigiamas Valdymo komitetas, kurį sudarys Šiaulių universiteto 3 ir Vroclavo universiteto 2 atstovai, komiteto pirmininku bus skiriamas Šiaulių universiteto atstovas. Į Valdymo komitetą sudėti įeis abiejų fakultetų dekanato atstovai.“ Programos apraše nepateikta informacija, kiek bus dekanato atstovų ir po kiek iš kiekvieno universiteto. Susitikimo su administracija metu buvo paaiškinta, kad valdymo komitetas susidės iš fakultetų dekanų, prodekanų ir Šiaulių universiteto ekonomikos katedros vedėjos.

Antras klausimas susijęs su Kokybės užtikrinimo komisija. Apraše rašoma: „Komisiją sudarys Šiaulių universiteto ir Vroclavo universiteto jungtinės studijų programos vadovai ir 2 asmenys iš fakultetų padalinių, tiesiogiai kuruojančių studijų programos turinio klausimus.“ Iš Programos aprašo neaišku, ar iš kiekvieno fakulteto padalinio po 2, ar po vieną iš kiekvieno padalinio. Susitikimo su administracija metu buvo pasakyta, kad į Komisiją įeis po 2 asmenis iš fakultetų padalinių, tiesiogiai kuruojančių studijų programos turinio klausimus.

Trečia, Programos apraše parašyta, kaip ŠU formuos studijų programos kokybės stebėsenos grupę ir iš ko ji susidarys, tačiau nėra paaiškinta, kaip tai darys Vroclavo universitetas. Susitikimo metu buvo paaiškinta, kad rengiant jungtinę studijų programą nuspręsta prisitaikyti prie esamų universitetų struktūrų, todėl Vroclavo Ekonomikos institutas formuoja studijų programos kokybės stebėsenos grupę įtraukdamas į ją socialinį partnerį ir studijų programoje studijuojantį studentą.

Apibendrinant galima teigti, kad Programos vadyba yra tinkama Programos proceso ir turinio kokybei užtikrinti, atsakomybė yra paskirstyta aiškiai, į programos vertinimo ir tobulinimo procesus įtraukti socialiniai partneriai.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Stiprybės

Programos vadyba gerai apgalvota ir gali būti efektyvi.

Silpnybės

Programos vadyba yra gana sudėtinga.

Programos aprašą reikėtų patikslinti, kad nekiltų klausimų dėl Valdymo komiteto ir Kokybės užtikrinimo komisijos sudėties bei dėl Vroclavo universitete formuojamos studijų programos kokybės stebėsenos grupės sudėties.

III. REKOMENDACIJOS

1. Formuluojuant perkeliamuosius gebėjimus ir studijų programos rezultatus reikėtų daugiau akcentuoti įgyjamą žinias ir gebėjimus studijuojant tarptautinėje aplinkoje: gebėjimas dirbti taptautinėje komandoje; kultūrinių, socialinių skirtumų supratimas bendraujant su užsienio partneriais ir pan.
2. Rekomenduojama peržiūrėti studijų plano nuoseklumą,
3. Sudaryti galimybes Baigiamąjį darbą studentams pradėti rengti anksčiau nei paskutinį semestrą.
4. Priėmimo reikalavimuose stojantiesiems į studijų programą turėtų būti aiškiai įvardinti papildomi reikalavimai, būdingi jungtinėms studijų programoms.
5. Programos apraše rekomenduojama patikslinti Programos vadybos dalį.

IV. Apibendrinamasis įvertinimas

Šiaulių universiteto ketinama vykdyti jungtinė studijų programa *Ekonomika ir darnus verslas* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	3
2	Programos sandara	3
3	Personalas	3
4	Materialieji ištekliai	4
5	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6	Programos vadyba	3
	Iš viso:	19

- 1-Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)
- 2-Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)
- 3-Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)
- 4-Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas: doc. dr. Aušrytė Rastėnienė

Grupės nariai: prof. dr. Daiva Dumčiuvienė